

Υπόθεση C-342/03

Βασίλειο της Ισπανίας κατά Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ενώσεως

«Κοινή εμπορική πολιτική — Τόνος σε κονσέρβες καταγωγής Ταϊλάνδης
και Φιλιππίνων — Διαμεσολάβηση στο πλαίσιο του ΠΟΕ —
Κανονισμός (ΕΚ) 975/2003 — Δασμολογική ποσόστωση»

Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα F. G. Jacobs της 2ας Δεκεμβρίου 2004 . . . I - 1978

Απόφαση του Δικαστηρίου (πρώτο τμήμα) της 10ης Μαρτίου 2005 I - 1988

Περίληψη της αποφάσεως

1. Κοινή εμπορική πολιτική — Εμπόριο με τρίτες χώρες — Αρχή της «κοινοτικής προτιμήσεως» — Περιεχόμενο
2. Κοινή εμπορική πολιτική — Εμπόριο με τρίτες χώρες — Λήψη δασμολογικών μέτρων — Προϋπόθεση η έλλειψη οποιασδήποτε δυσμενούς συνέπειας για τους κοινοτικούς παραγωγούς — Δεν επιτρέπεται

3. Προσφυγή ακυρώσεως — Λόγοι — Προβαλλόμενη από κράτος μέλος παραβίαση της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης των επιχειρηματιών — Επιτρέπεται
4. Κοινή εμπορική πολιτική — Ρύθμιση από τα κοινοτικά όργανα — Εξουσία εκτιμήσεως — Δικαιολογημένη εμπιστοσύνη των επιχειρηματιών για τη διατήρηση υφισταμένης καταστάσεως — Δεν υφίσταται
(Κανονισμός 975/2003 του Συμβουλίου)
5. Πράξεις των οργάνων — Αιτιολόγηση — Υποχρέωση — Περιεχόμενο — Κανονισμοί
(Άρθρο 253 ΕΚ)
6. Προσφυγή ακυρώσεως — Λόγοι — Κατάχρηση εξουσίας — Έννοια

1. Μολονότι η «κοινοτική προτίμηση» αποτελεί μία από τις πολιτικές φύσεως εκτιμήσεις επί των οποίων στηρίχθηκαν τα κοινοτικά όργανα κατά τη σύναψη εμπορικών συμφωνιών με τρίτες χώρες, η προτίμηση αυτή δεν συνιστά, εντούτοις, νομική υποχρέωση της οποίας η παράβαση συνεπάγεται την ακυρότητα πράξεως παραγώγου δικαίου.

(βλ. σκέψεις 18-19)

2. Το κοινοτικό δίκαιο δεν απαγορεύει τη λήψη δασμολογικών μέτρων των οποίων οι δυνητικές συνέπειες στον ανταγωνισμό περιορίζονται σε μείωση των παραγγελιών των οικείων παραγωγών και σε ανισότητα ως προς τους όρους του ανταγωνισμού, λόγω των διαφορών σε επίπεδο κοινωνικών δαπανών, προστασίας του περιβάλλοντος και ελέγχου

της ποιότητας των προϊόντων μεταξύ, αφενός, των οικείων τρίτων χωρών της Ταϊλάνδης και, αφετέρου, της Κοινότητας.

Μια τέτοια απαγόρευση δεν θα επέτρεπε στην Επιτροπή να συμβάλει στη σταδιακή κατάργηση των περιορισμών του διεθνούς εμπορίου. Πράγματι, οποιαδήποτε μείωση δασμών μπορεί να επιφέρει συνέπειες στον ανταγωνισμό μεταξύ των εισαγόμενων από τρίτες χώρες προϊόντων και των αντίστοιχων προϊόντων της Κοινότητας, σε βάρος των κοινοτικών παραγωγών. Αντίθετη ερμηνεία θα σήμαινε ότι η Κοινότητα δεν θα μπορούσε ποτέ να μειώσει τους δασμούς επί των εισαγόμενων προϊόντων.

(βλ. σκέψεις 24-25)

3. Μολονότι η δυνατότητα προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης παρέχεται σε κάθε επιχειρηματία στον οποίο ένα κοινοτικό όργανο δημιούργησε βάσιμες προσδοκίες, τίποτα δεν απαγορεύει σε ένα κράτος μέλος να ισχυριστεί, στο πλαίσιο προσφυγής ακυρώσεως, ότι μια πράξη των κοινοτικών οργάνων προσβάλλει τη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη ορισμένων επιχειρηματιών.
5. Από την επιβαλλόμενη από το άρθρο 253 ΕΚ αιτιολογία πρέπει να προκύπτει κατά τρόπο σαφή και μη διφορούμενο η συλλογιστική του οργάνου που εκδίδει την πράξη, προκειμένου να καθίσταται δυνατό στους ενδιαφερομένους να γνωρίζουν τους λόγους που υπαγόρευσαν το ληφθέν μέτρο και στο Δικαστήριο να ασκεί τον έλεγχό του.

(βλ. σκέψη 47)

4. Όταν οι εν λόγω επιχειρηματίες είναι σε θέση να προβλέψουν τη θέσπιση κοινοτικού μέτρου δυνάμενου να βλάψει τα συμφέροντά τους, δεν μπορούν να επικαλεστούν την αρχή προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης.

Όσον αφορά την κοινή εμπορική πολιτική, λαμβανομένου υπόψη ότι τα κοινοτικά όργανα διαθέτουν περιθώριο εκτιμήσεως κατά την επιλογή των αναγκαίων για την εφαρμογή της μέσων, οι επιχειρηματίες δεν δικαιολογούνται να τρέφουν προσδοκίες για τη διατήρηση υφισταμένης καταστάσεως.

(βλ. σκέψεις 48-49)

Όταν πρόκειται για πράξη γενικής ισχύος, η αιτιολογία μπορεί να περιοριστεί στην περιγραφή, αφενός, της συνολικής καταστάσεως που οδήγησε στην έκδοσή της και, αφετέρου, των γενικών σκοπών που επιδιώκει.

(βλ. σκέψεις 54-55)

6. Μια πράξη έχει εκδοθεί κατά κατάχρηση εξουσίας μόνον όταν προκύπτει, βάσει αντικειμενικών, λυσιτελών και συγκλινουσών ενδείξεων, ότι εκδόθηκε με αποκλειστικό ή, τουλάχιστον, πρωταρχικό σκοπό διαφορετικό από τους προβαλλόμενους ή με σκοπό την καταστράτηγηση μιας διαδικασίας που προβλέπει ειδικά η Συνθήκη για την αντιμετώπιση των συγκεκριμένων περιστάσεων.

(βλ. σκέψη 64)